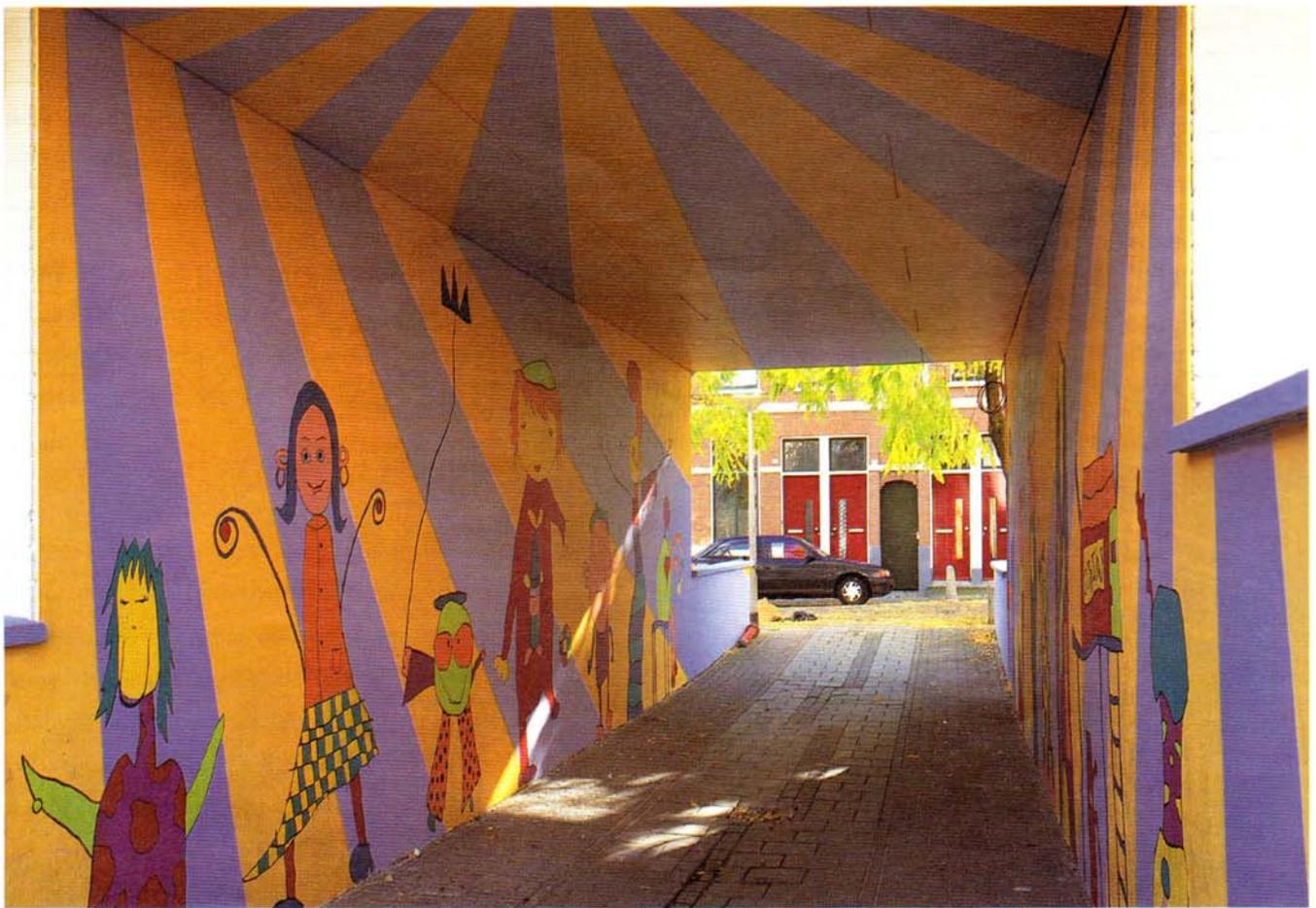

Sint Marten te Arnhem (kleurplan i.s.m. Mirjam Bakker)

Dit kleurenplan kwam tot stand om het 75 jarig bestaan van de Algemene Woning-bouwvereniging Arnhem (AWBA nu Portaal) zichtbaar te maken. Deze vlak tegen het spoor liggende wijk kent nauwelijks openbare ruimten. De straten zijn relatief smal en er is daardoor weinig ruimte voor bomen e.d. In 1994 is de opdracht gegeven voor het maken van dit kleurplan. Grotendeels is voor het opknappen van de gevels gekozen en vervolgens zijn de meeste leverkleurige wanden van de vervangende woningbouw uit de jaren '80 zo licht mogelijk gekeimd. Hiermee kwam wat meer licht in de straat. Bij de oudere gevelwanden zijn de traditionele spekbanden teruggebracht en hebben de deuren de kleuren standgroen en bordeauxrood gekregen (vooral in de straat met de naam Sint Marten). De andere straten hebben in elk geval op de kijkrichtingen een heldere rode, gele of blauwe kleur opdat daarmee de oriëntatie duidelijker werd. Het Jan Nuldenhofje heeft vooral oker en lichtblauw meegekregen. Op enkele blinde gevels zijn plek gerelateerde decoraties aangebracht. Detailkeuzen per pand bleven mogelijk en dat heeft vooral Mirjam Bakker i.o.m. de betreffende bewoners tot stand gebracht. In het blad "Woningraad" NWR magazine nummer 24 van 30 november 1994 is van dit project een kort verhaal verschenen dat op de volgende pagina's is terug te vinden.

De groeten uit Sint Marten

SINT MARTEN, ARNHEM

Eerst was Sint Marten een grauw stadsvernieuwingswijkje, nu lijkt het meer op een exotisch vissersdorp in een zonnig land. In opdracht van Algemene Woningbouwvereniging Arnhem maakten Wim Korvinus en Mirjam Bakker een opvallend kleurenplan. De bewoners zijn enthousiast over de metamorfose. Bij de VVV ligt zelfs een wandelfolder en er zijn aparte ansichtkaarten gemaakt: de groeten uit Sint Marten.

Algemene Woningbouwvereniging Arnhem (AWBA) wilde op gepaste wijze haar 75-jarig jubileum vieren. Ze besloot haar bewoners iets bijzonders te geven. Voor drie wijken kwam extra geld vrij om de uitstraling van de gebouwen en de woonomgeving op te krikken. Eén van die

wijken was Sint Marten.

Dit vooroorlogse buurtje heeft altijd een aparte sfeer gehad. De bewoners hadden er een eigen enclave waar ze lekker hun gang konden gaan. In de jaren zestig startte de gemeente een grote opkoopactie. Vervolgens kwam de stadsvernieuwingsstrein langs. Sloop, nieuwbouw en renovatie werden echter uitgevoerd zonder een totaalvisie op de wijk. Het sobere en doelmatige bouwen voor de buurt leidde tot grote woningblokken met een monotone, grijze architectuur. Dat paste niet echt bij de kleinschalige sfeer van Sint Marten. Verder leken veel gerenoveerde woningen te wachten op sloop. Het onbehagen groeide en de waardering van de bewoners liep snel terug. Dat uitte zich in rommel, vandalisme en een mutatiegraad van wel twintig procent in de nieuwbouw.

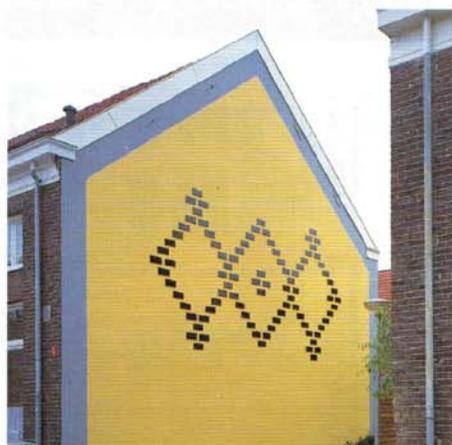
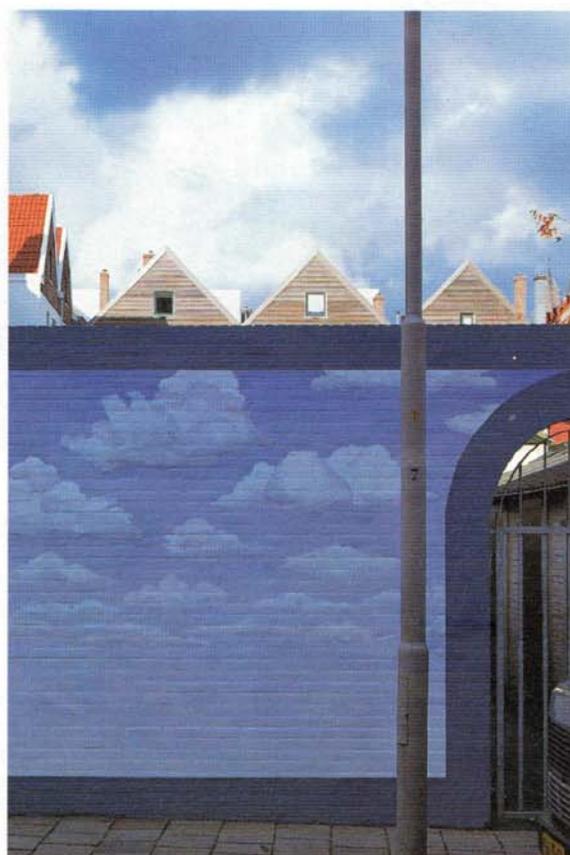
De AWBA bezat inmiddels ruim 400 van de

Linkerpagina: Kinder-tekeningen sieren een onderdoorgang naar een speelpleintje.

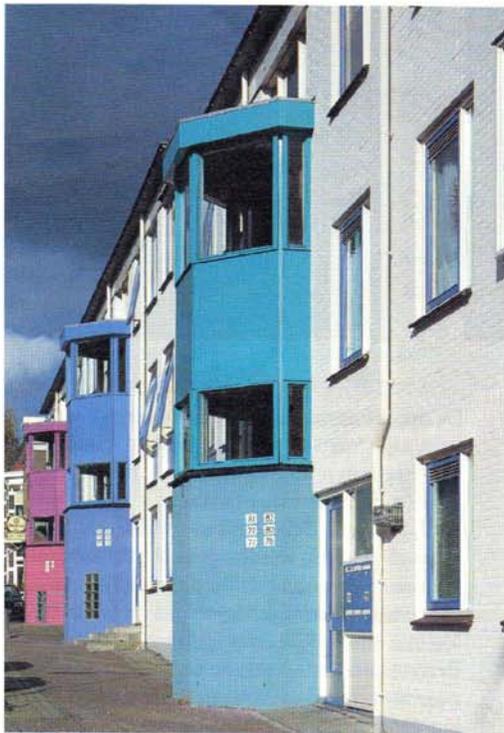
Links: Opvallend gekleurde trappehuizen staan als pilaren voor de gevels en breken de monotone nieuwbouwblokken. Een fel blauw huis tekent het eind van de straat.

Onder: Kunstwerken decoreren verloren hoekjes.

bijna 900 woningen in de wijk. Ze ging samen met de gemeente intensief wijkbeheer voeren. Het sombere beeld van onttakeling bleef echter overheersen. Toen begonnen enkele eigenaren hun huisjes te schilderen met exotische kleuren. Het bracht de AWBA op een mooi idee voor het jubileumcadeau. Beeldend kunstenaars Wim Korvinus en Mirjam Bakker kregen een vrije opdracht voor een kleurenplan. Er waren geen randvoorwaarden, alleen het doel stond vast: imagoverbetering, herkenbaarheid en weg met de soberheid.

De beide kunstenaars wilden de losse, romantische wijksfeer van weleer oproepen. Ze lieten zich inspireren door de gekleurde huisjes die we kennen uit verre vakantiegebieden als Griekenland, Portugal, Schotland en Ierland. De lange, monotone gevels werden geleed met lavendelblauwe en gele kleurvlakken. Turkse bewoners constateerden met genoegen dat dit toevallig de kleuren zijn van de Istanboelse voetbalclub Besiktas. Het effect van de trappehuizen die als pilaren voor de gevels staan is extra aangezet met oranje, paarse, groene en blauwe accent-

Met zijn vele en verrassende kleuren lijkt Sint Marten eerder op een exotisch vissersdorp in een zonnig land dan op een stadsvernieuwingswijk. De kleuren van de trappehuizen worden in iets zachtere tinten ook gebruikt voor een schilderbeurt van de binnenkant.

In de smalle straten is veel wit gebruikt om meer licht in de wijk te brengen.

kleuren en doordat de beeldverstorende luifels zijn weggehaald.

In de smalle straten en bij de oudere bebouwing is veel wit gebruikt. Alleen enkele woningen tegenover T-kruisingen werden geschilderd in de primaire kleuren rood, blauw en geel. Dat tekent de kijklijnen door de straten zonder dat de scherpe kleuren worden opgedrongen aan directe overburen.

Verder kregen enkele dode plekken in de wijk bijzondere decoraties. Dit in navolging van het schommelende meisje, een beeld dat Anton van der Jacht al eerder maakte voor een blinde kopgevel in Sint Marten. Bewoners waren hier erg enthousiast over, dus maakte Mirjam Bakker een wolkenlucht op een schutting, een zwart mozaïek op een gele kopgevel en prachtige kindertekeningen voor een doorgang naar een speelpleintje.

De metamorfose van de wijk krijgt enthousiaste reacties. De mutatiegraad is gedaald naar zes procent. Woningeigenaren merken dat hun huizen beter in de markt liggen. Onder het motto 'geen rotte kiezen meer' gaan de AWBA en de gemeente nu samen een fonds instellen om extra mooi schilderwerk ook voor particuliere woningverbetering haalbaar te maken. Ook op andere niveaus wordt Sint Marten nu gepromoot. Bij de VVV ligt een speciale folder

met een wandelroute langs de kleurige gevels en kunstwerken. Voor de bewoners zijn ansichtkaarten gedrukt die ze naar familie en bekenden kunnen sturen. Op de kleurige fotocollage staat: 'De groeten uit Sint Marten.' ■

foto's: Marcel Malherbe, Zwolle
tekst: Harry Klieverik

Project: Onderhoud 205 renovatie- en 201 nieuwbouwwoningen in Sint Marten, Arnhem

Opdrachtgever: Algemene Woningbouwvereniging Arnhem (AWBA)

Ontwerp: Wim Korvinus en Mirjam Bakker, Arnhem

Aannemer: Hagemans Arnhem BV

Uitvoeringskosten:

f 1.775.000, waarvan
f 1.680.000 schilderwerk en
f 995.000 bouwkundige voorzieningen

Kostentoedeling: f 1.175.000
fonds cyclisch onderhoud,
f 500.000 AWBA-jubileumbijdrage,
f 100.000 gemeentebijdrage

Oplevering: Oktober 1994